

## Sociologförbundet har ordet

Min ursprungliga tanke var att anlägga ännu en vinkel på frågan om sociologins bristande förmåga att hävda sig i den utomsociologiska diskussionen om vårt samhälle. Den sociologiska forskningens frånvaro på den större arenan har ju redan tidigare berörts i detta forum, och vad jag skulle ha fokuserat var den outnyttjade möjlighet till att synliggöra ämnet som finns i akademins produktionsled, det vill säga i högskoleutbildningar mer generellt. En snabbläsning av utbildningsplaner för olika program inom området för samhälls- och beteendevetenskap ger att sociologi faktiskt är väl representerat - inte alltid omfångsmässigt, men i alla fall vad gäller frekvensen. Blivande syo-konsulenter, personalvetare, socionomer, lärare, folkhälsovetare och psykologer - alla konfronteras de med någon skopa sociologi under sina utbildningar. Till och med studenterna på den ämnesmässigt stramt hållna juristutbildningen har i alla fall *möjligheten* att berika sig med syskonämnet rättssociologi i slutet av programmet. Om jag hade valt detta som tema för min text, så hade jag också lyft fram något konkret exempel på att ämnet faktiskt lever ett ganska aktivt liv även på utbildningar utanför de sociologiska institutionerna; kanske hade jag retoriskt frågat om läsaren vet hur stor del av till exempel socionomstudenternas c-uppsater som faktiskt tar sitt avstamp i just sociologisk teori och begreppsbyggnad. Sociologin finns med på utbildningarna - och ändå tror jag att ämnet i slutändan inte ger lika tydliga avtryck som självförtroendeestrålande ämnen som ekonomi, statsvetenskap och juridik.

Detta skulle jag inledningsvis ha slagit fast för att sedan formulera själva problemet ungefär så här: Hur kommer det sig att så många vet så lite om vad sociologi är och vad den sociologiska blicken har att tillföra, när ganska många av dessa "många" med stor sannolikhet tagit sig igenom åtminstone en introduktionskurs i sociologi försävt man genomgått en beteende- eller samhällsvetenskaplig högskoleutbildning?

Avslutningsvis hade jag poängterat att det finns en stor outnyttjad potential: Om vi är ute efter att hävda sociologins betydelse, kan ett rimligt spår vara att bejaka och förstärka sociologins faktiska närvaro inom en mängd olika utbildningsprogram (varför t ex inte en våg av uppdaterad kurslitteratur av typen "Sociologiska perspektiv på...?"). Min tanke - om jag nu hade gett luft åt den - är att man på så sätt förhoppningsvis kan öka *mottagligheten* för sociologiska analyser i stort och på lång sikt. En efterfrågestimulerande sociologisk politik, således.

Nu blev det dock inte en sådan sociologins Keynesianism som jag bestämde mig för att fylla mina rader med. Det jag istället ska förmedla är en iakttagelse av Sociologförbundet ur kassörens synvinkel. Innehavaren av kassörskapet i en organisation möts gärna av en något misstänksam attityd av olika anledningar. En anledning kan vara föreställningen att en kassör är sjukligt besatt av *pengar*, med följd att man betraktas som girig och snål i en trist kombination (här hjälper det inte att girigheten och snålheten inte är egoistiskt betingad, utan gäller det goda förvaltandet av kollektivets medel). Ännu värre är det om man befaras vara lockad av just själva bokförandet

i sig (en skrämmande tanke - vilka ytterligare mörka sidor kan inte dölja sig i en person som med fri vilja och glatt humör fakturerar och konterar istället för att gå på bio eller spela jazz?). Man förväntas dessutom vara något vresig, i bästa fall bara besk och nykter, i det att man alltid har någon pekpinne att komma med till medlemmarna. På så sätt förväntas jag kanske utnyttja några rader till att uppmana er alla att betala avgiften i tid, med rätt belopp och med ordentliga och aktuella uppgifter om avsändarens adress och identitet.

Men det är här som det förväntade bryts mot det förvånande, och det är nu jag kommer till iakttagelsen som faktiskt skrämmer mig en smula: Sociologförbundet verkar utgöras av ett över måttan disciplinerat och förutsägbart kollektiv som snällt och lydigt betalar in sina avgifter i tid, på angivet sätt. En blick på kontoutdragen från förbundets Plusgirokonto ger ett tydligt mönster: Under en intensiv vecka kring i månadsskiftet efter utskicket av inbetalningsavierna flyter snart sagt alla medlemsavgifter in prydligt och fogligt...och nog ligger det något kusligt i att ett förbund för sociologer leder tankarna till begrepp som social kontroll och disciplinering?

Och kanske är det i denna ordning och reda som en del av svaret till min inledande fråga ligger? Att sociologins oförmåga att visa framfötterna till dels beror på att vi inte är tillräckligt obekväma, ifrågasättande och inklampande på andras revir? Nej, ärligt talat: Denna koppling beror bara på att jag på något sätt ville knyta ihop textens avslutning med dess inledning enligt väl beprövat mönster. Form framför innehåll, liksom.

*Erik Wesser*

*Kassör*